Agatha Christie

Bănuieli adeverite

Hercule Poirot îşi aşează scrisorile cu grijă, grămadă, în faţa sa. O luă pe cea de deasupra, îi studie adresa pentru o clipă, apoi tăie plicul cu un mic coupe-papier pe care-l ţinea pe masa unde îşi lua micul dejun; se afla acolo exact în acest scop. Îi scoase conţinutul. Înăuntru era un alt plic, sigilat cu grijă cu ceară roşie şi însemnat „Personal şi confidenţial".

Sprâncenele lui Hercule Poirot se ridicaseră pe capul său în formă de ou. Murmură: Patience! Nous allons arriver! Şi încă o dată puse în funcţie micul coupe-papier. De data aceasta din plic se ivi o scrisoare – scrisă de o mână cam tremurândă şi nesigură. Mai multe cuvinte erau bine subliniate.

Hercule Poirot o desfăcu şi citi. Deasupra era scris din nou „Personal şi confidenţial". În dreapta era adresa – Rosebank, Charman's Green, Bucks, şi data – 21 martie.

Dragă domnule Poirot, Am fost îndrumată spre dumneavoastră de o prietenă veche şi dragă de-a mea care-mi cunoaşte preocuparea şi amărăciunea din ultimul timp. Această prietenă nu ştie împrejurările adevărate – pe acestea le-am ţinut în întregime pentru mine – problema fiind strict personală. Prietena mă asigură că sunteţi întruchiparea discreţiei şi că nu am de ce a mă teme ca să implic şi poliţia, lucru care nu mi-ar place deloc, dacă bănuielile mele se vor dovedi corecte. Dar s-ar putea şi să greşesc cu totul. Nu pot să mă simt limpede la cap zilele acestea – suferind de insomnie şi

Agatha Christie

Bănuieli adeverite

Hercule Poirot îşi aşează scrisorile cu grijă, grămadă, în faţa sa. O luă pe cea de deasupra, îi studie adresa pentru o clipă, apoi tăie plicul cu un mic coupe-papier pe care-l ţinea pe masa unde îşi lua micul dejun; se afla acolo exact în acest scop. Îi scoase conţinutul. Înăuntru era un alt plic, sigilat cu grijă cu ceară roşie şi însemnat „Personal şi confidenţial”.

Sprâncenele lui Hercule Poirot se ridicaseră pe capul său în formă de ou. Murmură: Patience! Nous allons arriver! Şi încă o dată puse în funcţie micul coupe-papier. De data aceasta din plic se ivi o scrisoare – scrisă de o mână cam tremurândă şi nesigură. Mai multe cuvinte erau bine subliniate.

Hercule Poirot o desfăcu şi citi. Deasupra era scris din nou „Personal şi confidenţial”. În dreapta era adresa – Rosebank, Charman's Green, Bucks, şi data – 21 martie.

Dragă domnule Poirot, Am fost îndrumată spre dumneavoastră de o prietenă veche şi dragă de-a mea care-mi cunoaşte preocuparea şi amărăciunea din ultimul timp. Această prietenă nu ştie împrejurările adevărate – pe acestea le-am ţinut în întregime pentru mine – problema fiind strict personală. Prietena mă asigură că sunteţi întruchiparea discreţiei şi că nu am de ce a mă teme ca să implic şi poliţia, lucru care nu mi-ar place deloc, dacă

bănuielile mele se vor dovedi corecte. Dar s-ar putea şi să greşesc cu totul. Nu prea mă simt limpede la cap zilele acestea – suferind de insomnie şi de pe urma unei boli grele din iarna trecută – pentru a cerceta lucrurile de una singură. N-am nici mijloacele, nici abilitatea. Pe de altă parte, aş vrea să repet că este o chestiune de familie foarte delicată şi că, pentru multe motive aş dori să muşamalizez toată afacerea. Dacă sunt încredinţată cum stau lucrurile, aş putea aranja singură problema şi aş prefera s-o fac. Sper că am fost suficient de explicită în această privinţă. Dacă veţi prelua această investigaţie, mă anunţaţi la adresa de mai sus.

A dumneavoastră, Amelia Barrowby.

Poirot a citit scrisoarea de la un capăt la altul de două ori. Sprâncenele i se ridicară uşor. Apoi, puse scrisoarea deoparte şi luă o alta din grămadă.

La ora zece fix intră în camera în care domnişoara Lemon, secretara sa de încredere, stătea aşteptându-şi instrucţiunile din ziua respectivă. Domnişoara Lemon avea 48 de ani şi o înfăţişare neatrăgătoare. Impresia generală pe care o lăsa era cea a unei grămezi de oase adunate la întâmplare. Avea o pasiune pentru ordine, aproape egală cu cea a lui Poirot şi, deşi capabilă să gândească, nu gândea niciodată, dacă nu i se spunea s-o facă.

Poirot îi întinse corespondenţa de dimineaţă:

— Aveţi bunătatea, domnişoară, să formulaţi refuzuri în termeni corecţi la toate astea.

Domnişoara Lemon îşi aruncă ochii pe scrisori, mâzgălind, pe rând, câte o hieroglifă pe fiecare. Era singura care putea înţelege semnele ce făceau parte din codul ei propriu: „săpuneală uşoară”; „plesnit în faţă”; „calea-valea”; şi aşa mai departe. După ce termină, încuviinţă din cap şi-şi ridică privirea pentru a primi alte instrucţiuni.

Poirot îi întinse scrisoarea Ameliei Barrowby. Ea o scoase din cele două plicuri, o parcurse şi ridică privirea întrebătoare.

— Da, domnule Poirot? Întrebă cu creionul pregătit să stenografieze în carnet.

— Ce credeţi despre scrisoare, domnişoară Lemon?

Încruntându-se uşor, domnişoara Lemon puse jos creionul şi citi de la capăt scrisoarea.

Conţinutul unei scrisori nu însemna nimic pentru domnişoara Lemon, exceptând doar punctul de vedere de a compune un răspuns adecvat. Foarte rar, patronul apela la părerile ei, în contradicţie cu îndeletnicirile sale oficiale. Domnişoara Lemon era uşor încurcată când el proceda astfel – ea era aproape o maşină perfectă, pe care nu o interesau nici cât negru sub unghie treburile celorlalţi oameni. Adevărata ei pasiune în viaţă era perfectarea unui sistem de îndosariere pe lângă care toate celelalte sisteme ar fi date uitării. Îl visa şi noaptea. Totuşi, domnişoara Lemon era perfect capabilă de a pătrunde, cu inteligenţă, aspecte pur omeneşti, aşa cum bine ştia Hercule Poirot.

— Ei bine? Întrebă el.

— Bătrâna a încurcat-o rău de tot, spuse domnişoara Lemon.

— Ah! Crezi să e încurcătură?

Domnişoara Lemon, care considera că Poirot era de suficient timp în Marea Britanie ca să înţeleagă toate expresiile, nu răspunse. Aruncă o privire la cele două plicuri.

— Foarte secretoasă, spuse. Şi nu vă spune absolut nimic.

— Da, făcu Poirot. Am observat asta.

Domnişoara Lemon îşi luă, din nou, plină de speranţă, carnetul de stenografiat. De data aceasta, Hercule Poirot se hotărî:

— Spuneţi-i că va fi o onoare pentru mine să-i fac o vizită oricând doreşte, dacă nu preferă să mă consulte aici. Nu bate la maşină scrisoarea, scrii-o de mână.

— Da, domnule Poirot.

Poirot îi mai dădu scrisori:

— Astea-s note de plată.

Domnişoara Lemon le sortă rapid.

— Le achit pe toate, în afară de acestea două.

— De ce alea două? E vreo greşeală în ele?

— Sunt firme cu care aţi început să trataţi. Nu se cade să plătiţi prea prompt când abia aţi deschis un cont, pare ca şi cum vă străduiţi să obţineţi mai târziu un credit.

— Aha! Murmură Poirot. Mă înclin în faţa prea bunei dumneavoastră cunoaşteri a negustorului britanic.

— Nu sunt prea multe lucruri pe care nu le ştiu despre ei, spuse domnişoara Lemon posomorâtă.

Scrisoarea către domnişoara Amelia Barrowby a fost formulată cum se cuvine şi expediată, dar nu sosi nici un răspuns. Poate, se gândi Hercule Poirot, bătrâna doamnă îşi dezlegase misterul de una singură. Totuşi simţi o undă de surpriză că, în acel caz, nu-i scrisese un rând în semn de politeţe, prin care să-i aducă la cunoştinţă că nu mai avea nevoie de serviciile sale.

Cinci zile mai târziu, domnişoara Lemon, după ce primi instrucţiunile de dimineaţă, zise:

— Acea domnişoară Barrowby căreia i-am scris – nu-i de mirare că nu ne-a răspuns. A murit.

Hercule Poirot spuse foarte încet: „Ah, a murit!” Suna mai mult a întrebare, decât a răspuns.

Deschizându-şi geanta, domnişoara Lemon scoase o bucăţică de hârtie ruptă dintr-un ziar:

— L-am văzut în metrou şi l-am rupt.

Înregistrând doar în minte, cu apreciere, faptul că, deşi domnişoara Lemon folosise cuvântul „rupt”, ea îl tăiase, de fapt, grijuliu cu foarfeca, Poirot citi anunţul apărut la „Naşteri, Decese şi Căsătorii” din „The Morning Post”. „La 26 martie, la Rosebank, Charman's Green, a decedat, subit, Amelia Jane Barrowby, în vârstă de 73 de ani. Rugăm fără flori”.

Poirot îl parcurse. Murmură în sinea lui „subit”. Apoi spuse brusc:

— Sunteţi atât de bună să scrieţi o scrisoare?

Creionul zbura pe hârtie, domnişoara Lemon, cu gândul la complicatul ei sistem de îndosariere, stenografie rapid şi corect:

Dragă Domnişoară Barrowby, N-am primit nici un răspuns de la dumneavoastră, dar cum voi fi în împrejurimi la Charman's Green vineri, vă voi face o vizită în acea zi şi vom discuta, mai pe îndelete, problema menţionată în scrisoarea pe care mi-aţi trimis-o.

Al dumneavoastră…

— Bate la maşină scrisoarea asta, te rog, şi, dacă e pusă la poştă imediat, ar trebui să ajungă la Charman's Green diseară.

În dimineaţa următoare, o scrisoare într-un plic cu chenar negru sosi cu poşta a doua:

Dragă Domnule, Ca răspuns la scrisoarea dumneavoastră, mătuşa mea, domnişoara Barrowby, a decedat în ziua de 26, aşa că problema de care vorbiţi nu mai are importanţă.

A dumneavoastră, Mary Delafontaine.

Poirot zâmbi: „Nu mai are importanţă… A, asta o să vedem noi. En avant – spre Charman's Green.

Rosebank era o casă care părea pe măsura numelui, ceea ce e mai mult decât se poate spune despre majoritatea clădirilor de rangul şi felul lor.

În timp ce mergea pe poteca ce ducea spre uşa principală, Hercule Poirot se opri şi privi admirativ straturile frumos orânduite şi îngrijite de ambele părţi. Trandafiri care promiteau să fie încărcaţi din belşug ceva mai târziu, deocamdată narcise, lalele timpurii, zambile albastre – ultimul strat era parţial „pardosit” cu scoici.

Poirot murmură ca pentru el: Cum sună catrenul ăla englezesc pe care-l cântă copiii?

Doamnă Mary, oare cum se poate, Grădina ce-ţi mai face?

Între cochilii şi capace

Fete drăguţe, toate înşirate.

Nu-i un şir, se gândi el, dar aici e o fată drăguţă care face ca versurile să se potrivească.

Uşa din faţă se deschise şi o fetişcană curăţică, cu bonetă şi şorţ îl privea oarecum nedumerită pe domnul străin cu mustaţă mare care vorbea tare de unul singur în grădină. Era, după cum îşi dădu seama Poirot, o servitoare mică, foarte drăguţă, cu ochi albaştri, rotunzi şi obraji îmbujoraţi.

Poirot îşi ridică pălăria curtenitor şi-i spuse:

— Pardon, aici locuieşte domnişoara Amelia Barrowby?

Fata rămase cu gura căscată şi ochii i se făcuseră şi mai rotunzi.

— O, domnule, n-aţi aflat? A murit. S-a produs aşa brusc. Marţi seara.

Apoi ezită, pradă a două instincte puternice: unul – să nu aibă încredere în străini, al doilea – atracţia şi curiozitatea categoriei din care provenea pentru a povesti despre boli şi morţi.

— Mă uimeşte, spuse Hercule Poirot, prefăcându-se. Am avut o întâlnire cu doamna pentru astăzi. Totuşi, poate o văd pe cealaltă doamnă care locuieşte aici.

Micuţa servitoare părea uşor încrezătoare.

— Doamna? Da, poate pe ea aţi putea-o vedea, dar nu ştiu dacă e dispusă să primească pe cineva.

— O să mă primească, spuse Poirot şi-i întinse cartea sa de vizită.

Autoritatea din tonul său avu efectul scontat. Fata cea îmbujorată se dădu înapoi şi-l pofti pe Poirot într-o sufragerie din partea dreaptă a holului. Apoi, cu cartea de vizită în mână, se duse să-şi anunţe stăpâna.

Hercule Poirot se uită în jurul său. Camera era o sufragerie perfect obişnuită – cu tapet de culoare bej, cu o linie în jurul tavanului, cretoane nedefinite, perne şi perdele roz, o mulţime de bibelouri din porţelan. Nu era nimic care să se remarce, să reprezinte o personalitate bine definită.

Deodată, Poirot, care era foarte sensibil, simţi că este privit. Se întoarse. O fată stătea în dreptul ferestrei franţuzeşti – o fată de statură mică, cu părul foarte negru şi ochi bănuitori.

Intră şi, când Poirot o salută, izbucni pe neaşteptate:

— De ce ai venit?

Poirot nu răspunse. Doar ridică din sprâncene.

— Nu sunteţi avocat, nu-i aşa?

Vorbea bine englezeşte, dar foarte repede, îţi dădeai seama că nu era englezoaică.

— De ce aş fi avocat, domnişoară?

Fata îl privi morocănoasă.

— Am crezut că ai fi. Am crezut că poate ai venit să spui că ea nu ştia ce face. Am auzit de astfel de lucruri – de influenţa nefastă – aşa-i zice, nu-i aşa? Dar nu e adevărat. Ea vroia ca mie să-mi revină banii şi am să-i am. Dacă va trebui, o să-mi iau un avocat al meu. Banii sunt ai mei. Aşa a lăsat ea scris şi aşa se va întâmpla.

Arăta urât, cu bărbia împinsă în faţă, cu ochii scânteind.

Uşa se deschise şi o femeie înaltă intră şi spuse: „Katrina!”

Fata tresări, se înroşi, murmură ceva şi ieşi pe fereastra în stil francez.

Poirot se întoarse pentru a trata cu noua venită, care soluţionase atât de eficient situaţia, pronunţând un singur cuvânt. Se simţise autoritate în vocea ei, dispreţ şi o undă de ironie pe care o găseşti la oamenii educaţi. Îşi dădu seama imediat că aceasta era proprietara casei, Mary Delafontaine.

— Domnul Poirot? V-am scris. Nu se poate să nu fi primit scrisoarea mea.

— Vai, am fost plecat din Londra.

— A, da, înţeleg. Să mă prezint! Mă numesc Delafontaine. Acesta-i soţul meu. Domnişoara Barrowby era mătuşa mea.

Domnul Delafontaine intrase atât de încet încât sosirea sa trecuse neobservată. Era un bărbat înalt, cu păr grizonat şi o purtare nehotărâtă. Avea un tic nervos de-şi ciupea bărbia. Se uita mereu la soţia sa şi era clar că aştepta ca ea să conducă conversaţia.

— Regret foarte mult că vă tulbur doliul, spuse Hercule Poirot.

— Îmi dau seama prea bine că nu e vina dumneavoastră, spuse doamna Delafontaine. Mătuşa mea a murit marţi seara. S-a întâmplat pe neaşteptate.

— Foarte neaşteptat, făcu domnul Delafontaine. O mare lovitură!

Se uita spre fereastra pe unde dispăruse fata cea străină.

— Îmi cer scuze, spuse Hercule Poirot, şi mă retrag.

Făcu un pas spre uşă.

— Doar o clipă, îl opri domnul Delafontaine. Dumneavoastră aveaţi… Aveaţi o întâlnire cu tanti Amelia, spuneţi?

— Parfaitement!

— Poate ne spuneţi despre ce era vorba, interveni soţia. Dacă putem face ceva…

— Era de natură personală, spuse Poirot. Sunt detectiv, adăugă simplu.

Domnul Delafontaine răsturnă o mică statuetă de porţelan pe care o mângâia. Soţia sa rămase perplexă.

— Un detectiv? Şi aveaţi întâlnire cu mătuşica? Dar e aproape de necrezut! Se uită fix la el. Nu puteţi să ne daţi detalii, domnule Poirot? Pare pur şi simplu fantastic.

Poirot meditä o clipă. Îşi alese cuvintele cu grijă.

— E dificil pentru mine, doamnă, nu ştiu ce să fac.

— Ascultaţi, spuse domnul Delafontaine. N-a menţionat de ruşi, nu-i aşa?

— Ruşi?

— Ştiţi, bolşevici, roşii, chestii de-astea.

— Nu fi absurd, Henry, îl apostrofă nevastă-sa.

Domnul Delafontaine se înmuie.

— Pardon, pardon, mă întrebam doar.

Mary Delafontaine se uită ţintă la faţa lui Poirot. Ochii îi erau foarte albaştri – culoarea florilor de nu-mă-uita.

— Dacă ne puteţi spune ceva, domnule Poirot, m-aş bucura s-o faceţi. Vă pot asigura că am… Un motiv pentru care vă întreb.

Domnul Delafontaine privi speriat.

— Ai grijă, scumpo… Ştii că s-ar putea să nu fie nimic.

Din nou, soţia îl potoli cu o privire.

— Ei bine, domnule Poirot?

Încet, grav, Hercule Poirot clătină din cap a dezaprobare. Dădu din cap cu vizibil regret.

— Deocamdată, doamnă, mă tem că nu trebuie să spun nimic.

Se înclină, îşi luă pălăria şi se îndreptă spre uşă. Mary Delafontaine veni cu el până în hol. Pe prag, se opri şi se uită la ea:

— Cred că ţineţi la grădină, doamnă, nu?

— Eu? Da, îmi ia o mulţime de timp grădinăritul.

— Je voit fait mes compliments!

O salută încă o dată şi se îndreptă spre poartă. După ce ieşi şi o luă spre dreapta se uită înapoi şi înregistră două impresii – o faţă palidă privindu-l de la fereastra primului etaj şi un bărbat cu ţinută ţeapănă, soldăţească, patrulând în sus şi-n jos pe trotuarul de vizavi. Hercule Poirot dădu din cap ca pentru el. „Définitivement, zise, e un şoarece în gaură; ce mişcare va face acum pisica?”

Se hotărî să se ducă la primul oficiu poştal. Aici dădu nişte telefoane. Rezultatul păru satisfăcător. Îşi îndreptă apoi paşii spre postul de poliţie din Charman's Green, unde întrebă de inspectorul Sims.

Inspectorul Sims era un om înalt, corpolent, inimos.

— Domnul Poirot? Întrebă el. Mi-am închipuit. Chiar în clipa asta am primit un telefon despre dumneavoastră de la inspectorul şef. Zicea c-o să treceţi pe-aici. Poftiţi în biroul meu.

Uşa se închise, inspectorul îi arătă un scaun lui Poirot, se aşeză şi el în celălalt şi-i aruncă o privire plină de curiozitate vizitatorului său.

— Mergeţi foarte iute la ţintă, domnule Poirot. Veniţi să ne întrebaţi de cazul ăsta Rosebank, aproape înainte ca noi să ştim că e un caz. Ce v-a făcut să vă gândiţi la el?

Poirot scoase scrisoarea pe care o primise şi o înmână inspectorului. Acesta o citi cu un anume interes.

— Curios, spuse el. Problema e că ar putea însemna o mulţime de lucruri. Păcat că nu a fost puţin mai explicită. Ne-ar fi fost de folos acum.

— Sau n-ar fi fost nevoie de nici un ajutor.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Ar mai trăi.

— Vă gândiţi aşa departe? Hm… Nu sunt sigur dacă greşiţi.

— V-aş ruga, inspectore, să-mi relataţi faptele. Nu ştiu absolut nimic.

— Asta-i simplu. Bătrânei doamne i s-a făcut rău marţi seara după cină. Era în stare foarte gravă: convulsii, spasme, de toate. Au trimis după doctor. Până a sosit, ea murise. S-a crezut c-a murit de-o criză. Totuşi, medicului nu prea i-a plăcut cum stăteau lucrurile. El s-a foit, s-a tot învârtit, s-a eschivat şi a declarat că nu putea da un certificat de înmormântare. În ce priveşte familia, cam aşa ştie că stau lucrurile. Aşteaptă rezultatul autopsiei. Noi ştim mai multe. Doctorul ne-a furnizat de îndată un indiciu: el şi cu chirurgul poliţiei au făcut împreună autopsia – şi rezultatul este, fără îndoială, edificator. Bătrâna doamnă a murit de o mare doză de stricnină.

— Aha!

— Da, o treabă foarte urâtă. Problema este cine i-a dat-o? Trebuie să-i fi fost administrată cu foarte puţin timp înainte de a muri. Prima dată am crezut că i s-a băgat în mâncarea de seară, dar, pe cinstite, pare mai degrabă diuretică. A mâncat supă de anghinare servită dintr-o supieră, plăcintă cu peşte şi tartă cu mere. Şi din aceeaşi mâncare au fost serviţi şi domnişoara Barrowby, domnul Delafontaine şi doamna Delafontaine. Domnişoara Barrowby avea un fel de cameristă – infirmieră pe jumătate rusoaică, dar ea nu lua masa cu familia. Ea mânca din ce rămânea de la cină. Mai e servitoarea, dar era liberă. Aceasta a lăsat supa pe plită şi

plăcinta cu peşte în sobă, iar tarta cu mere era rece. Toţi trei au mâncat acelaşi lucru, şi, pe lângă astea, nu cred că-i poţi vârî cuiva stricnină pe gât în felul acesta. E amară ca fierea. Doctorul mi-a spus că o poţi simţi într-o soluţie dintr-o mie, sau cam aşa ceva.

— Dar cu cafea?

— Cafeaua are cam acelaşi gust, dar bătrâna doamnă nu bea niciodată cafea.

— Înţeleg. Da, pare o situaţie de nesurmontat. Ce-a băut la masă?

— Apă.

— Din ce în ce mai rău.

— Puţin cam încâlcit, nu-i aşa?

— Bătrâna doamnă avea bani?

— Cred că era înstărită. Desigur, încă nu avem detalii exacte. Soţii Delafontaine stau prost cu banii, din câte am aflat. Bătrâna doamnă contribuia la întreţinerea casei.

Poirot zâmbi. Apoi spuse:

— Deci îi suspectezi pe soţii Delafontaine. Pe care dintre ei?

— Nu pot să spun exact că-l suspectez pe vreunul dintre ei în mod deosebit. Dar asta e, ei sunt singurele rude şi moartea bătrânei le-ar aduce o sumă de bani frumuşică, fără îndoială. Cu toţii ştim cum e natura umană!

— Câteodată inumană, da, ăsta-i adevărul. Dar bătrâna doamnă n-a mai mâncat sau băut altceva?

— De fapt…

— Aşa, voilà! Simţeam că mai ţineţi ceva ascuns – cum s-ar spune – în căptuşeala pălăriei: supa, plăcinta cu peşte, tarta cu mere – prostii! Acum ajungem la miezul afacerii.

— Nu prea ştiu. Dar, de fapt, bătrânica lua de obicei o caşetă înaintea meselor. Ştiţi, nu o pastilă sau vreo tabletă; o chestie de-aia din orez cu prafuri înăuntru. Un lucru perfect inofensiv pentru digestie.

— Admirabil. Nimic mai uşor decât să umpli o caşetă cu stricnină şi s-o pui printre celelalte. Se duce pe gât odată cu

apa şi nu i se simte gustul.

— Aşa-i. Problema e că fata i-a dat-o.

— Rusoaica?

— Da. Katrina Rieger. Era un fel de domnişoară de companie, cameristă – infirmieră pe lângă Amelia Barrowby. La ordinele ei tot timpul, cred. Adu-mi asta, adu-mi aia, adu-mi cealaltă, freacă-mă pe spate, toarnă-mi picăturile, du-te la farmacist – tot felul de chestii de-astea. Ştii cum se întâmplă cu bătrânele – vor să fie blânde, dar fac din tine un sclav negru!

Poirot zâmbi.

— Şi poftiţi, continuă inspectorul Sims. Lucrurile se potrivesc ca nuca-n perete. De ce ar fi otrăvit-o fata? Miss Barrowby moare şi acum fata o să fie dată afară şi nu e uşor de găsit o slujbă, iar ea nu are nici o pregătire, nimic.

— Totuşi, sugeră Poirot, dacă ar fi fost lăsată pe undeva cutia cu caşete, oricine din casă ar fi putut-o face.

— Normal că ne-am gândit şi la asta, domnule Poirot. Vreau să vă spun că facem cercetările noastre, în mod discret, dacă mă înţelegeţi. Când a fost pregătită ultima dată reţeta, unde era de obicei ţinută cutia; cu răbdare şi-o mulţime de muncă iscusită o să dăm de capăt poveştii. Şi-apoi mai este avocatul domnişoarei Barrowby. O să discut cu el mâine. Mai este şi directorul băncii. Mai sunt o mulţime de făcut.

Poirot se ridică.

— O mică favoare, inspectore Sims, o să-mi trimiteţi câte o informare despre cum merg treburile? Aş considera asta o mare favoare. Iată numărul meu de telefon.

— Da, bineînţeles, domnule Poirot. Două capete fac mai mult decât unul; şi apoi trebuie să fiţi la curent cu asta, din moment ce aveţi scrisoarea şi ştiţi atâtea.

— Sunteţi foarte amabil, inspectore.

Politicos, Poirot îi strânse mâna şi plecă.

În după-amiaza următoare a fost chemat la telefon.

— Domnul Poirot? Sunt inspectorul Sims. Lucrurile încep să se clarifice şi să arate drăguţ în afacerea pe care o ştim.

— Adevărat? Spune-mi, te rog.

— Ei bine, iată elementul numărul 1 – unul mare de tot. Domnişoara B. A lăsat o mică moştenire nepoatei sale şi tot restul lui K., luând în considerare marea bunătate şi grijă a acesteia. Aşa este formulat. Aceasta schimbă complexitatea lucrurilor.

O imagine îi apăru rapid în minte lui Poirot. O faţă posomorâtă şi-o voce plină de pasiune spunând: „Banii sunt ai mei. Ea aşa a scris şi aşa va rămâne”. Moştenirea n-ar fi fost o surpriză pentru Katrina – ea ştia despre asta dinainte.

— Elementul numărul 2, continuă vocea inspectorului Sims. Nimeni altcineva decât Katrina i-a dat caşeta.

— Puteţi fi sigur de asta?

— Fata însăşi recunoaşte. Ce vă pune pe gânduri?

— Extrem de interesant.

— Mai dorim numai un singur lucru – dovada felului în care a intrat în posesia stricninei. N-o să fie prea greu.

— Dar până acum n-aţi reuşit?

— Abia am început. Cercetarea a demarat în dimineaţa aceasta.

— Ce s-a întâmplat?

— A fost amânată cu o săptămână.

— Şi tânăra K.?

— O reţin ca suspectă. Nu vreau să-mi asum riscuri. Ar putea avea ceva prieteni nostimi prin ţară care să încerce să o scoată peste graniţă.

— Nu, spuse Poirot. Nu cred că are prieteni.

— Zău? Ce vă face să credeţi asta, domnule Poirot?

— E doar o idee de-a mea. Nu mai sunt şi alte „elemente”, cum le numeşti?

— Nimic prea relevant. Domnişoara B. Pare să se fi maimuţărit puţin cu acţiunile ei în ultima vreme – trebuie să fi pierdut o sumă frumuşică. E şi asta o povestioară, după

cum vrei s-o iei, dar nu văd cum afectează problema principală – cel puţin pentru prezent.

— Poate aveţi dreptate. Bine, mii de mulţumiri. Aţi fost foarte amabil că m-aţi sunat.

— N-aveţi pentru ce! Mă ţin de cuvânt. Mi-am dat seama că vă interesa. Cine ştie, poate veţi putea să-mi daţi o mână de ajutor până la urmă.

— Asta mi-ar face mare plăcere. V-ar ajuta, de exemplu, dacă aş pune mâna pe un prieten al Katrinei?

— Parcă spuneaţi că nu are prieteni? Zise surprins inspectorul Sims.

— Am greşit. Are unul, spuse Hercule Poirot.

Înainte ca inspectorul să mai poată pune vreo întrebare, Poirot a închis telefonul.

Începu să se plimbe cu o mină serioasă prin camera în care domnişoara Lemon stătea la maşina ei de scris. Ridică mâna de pe taste la apropierea patronului şi se uită la el întrebătoare.

— Aş vrea să-ţi imaginezi o mică poveste, îi zise Poirot.

Domnişoara Lemon îşi lăsă mâinile în poală, resemnată. Îi plăcea să bată la maşină, să achite note de plată, să îndosarieze hârtii şi să aranjeze întrevederi. Faptul de a i se cere să-şi imagineze situaţii ipotetice o plictisea foarte mult, dar îl acceptă ca o parte dezagreabilă a datoriei sale.

— Eşti o tânără rusoaică, începu Poirot.

— Da, zise domnişoara Lemon, luându-şi un aer cât se poate de britanic.

— Eşti singură şi fără prieteni în ţara asta. Ai motive pentru care nu doreşti să te întorci în Rusia. Eşti angajată ca un fel de accesoriu, infirmieră şi domnişoară de companie la o doamnă în vârstă. Eşti blândă, supusă şi nu te plângi niciodată.

— Da, zise domnişoara Lemon ascultătoare, fără să reuşească deloc să se vadă pe ea însăşi supusă vreunei doamne bătrâne de pe pământ.

— Îi cazi cu tronc bătrânei. Se hotărăşte să-ţi lase toţi banii ţie. Ţi-o spune.

Poirot făcu o pauză. Domnişoara Lemon spuse „da” din nou.

— Şi atunci bătrâna descoperă ceva; poate e o chestiune de bani – poate descoperă că n-ai fost cinstită cu ea. Sau ar putea fi ceva şi mai grav – un medicament care avea alt gust, un fel de mâncare ce nu-i pria. Oricum, ea începe să te suspecteze de ceva şi îi scrie unui foarte faimos detectiv – enfin, celui mai faimos detectiv – mie! Urmează s-o vizitez curând. Şi-atunci, cum spui, asta pune paie pe foc. Lucrul cel mai important este să se acţioneze rapid! Şi aşa, înaintea sosirii marelui detectiv, bătrâna moare. Şi banii îţi revin ţie… Spune-mi, ţi se pare rezonabil?

— Destul de rezonabil, aprobă domnişoara Lemon. Adică, destul de rezonabil pentru o rusoaică. Personal, nu mi-aş lua niciodată o slujbă de însoţitoare. Îmi place ca datoriile mele să fie clar definite. Şi, desigur, n-aş visa să omor pe nimeni.

Poirot oftă:

— Cât de mult îmi lipseşte prietenul meu Hastings. El are aşa o imaginaţie. O minte atât de romantică! Este adevărat că-şi imaginează întotdeauna greşit, dar şi asta e în sine un ghid.

Domnişoara Lemon tăcea. Mai auzise de căpitanul Hastings şi nu o interesa. Se uita cu ochii pierduţi la foaia de hârtie bătută la maşină din faţa ei.

— Deci, ţi se pare rezonabil, bolborosi Poirot.

— Dumneavoastră nu?

— Mă tem că da, oftă Poirot.

Telefonul sună şi domnişoara Lemon ieşi din cameră să răspundă. Se întoarse şi-l anunţă că-i tot inspectorul Sims.

Poirot se grăbi spre aparat:

— Alo, alo. Ce spui?

— Am găsit un pachet de stricnină în dormitorul fetei, ascuns sub saltea, repeta Sims, adăugând: Sergentul

tocmai a venit cu ştirea. Se cam leagă, cred.
— Da, remarcă Poirot, cred că se leagă.
Vocea sa se schimbase. Deodată suna plină de încredere. După ce închise telefonul, se aşeză la biroul său şi-şi aranjă obiectele de pe el într-un mod mecanic. Murmură ca pentru el: „Era ceva în neregulă. Am simţit… Nu, nu am simţit. Trebuie să fi fost ceva ce am văzut. En avant, mici celule cenuşii, analizaţi, reflectaţi! Era totul logic şi în ordine? Fata – nelinişteа ei în legătură cu banii; doamna Delafontaine, soţul ei – sugestia lui în legătură cu ruşii – imbecilă, dar el este un imbecil; camera; grădina – ah! Da, grădina”.
Se ridică foarte ţeapăn. O lumină verzuie îi strălucea în ochi. Sări de la locul lui şi intră în camera alăturată.
— Domnişoară Lemon, aveţi bunătatea să lăsaţi ce faceţi şi să cercetaţi ceva pentru mine?
— O investigaţie, domnule Poirot? Mă tem că nu prea mă pricep…
— Într-o zi ai spus că ştii totul despre negustori, o întrerupse acesta.
— Sigur că da, recunoscu domnişoara Lemon, plină de încredere.
— Atunci treaba e simplă. Te duci la Charman's Green şi cauţi un negustor de peşte.
— Un negustor de peşte? Întrebă surprinsă domnişoara Lemon.
— Exact. Negustorul care a furnizat peşte la Rosebank. După ce-l găseşti îi pui o anume întrebare. Îi întinse o bucată de hârtie.
Domnişoara Lemon o luă, îi notă conţinutul dezinteresată, apoi încuviinţă şi puse capacul la maşina de scris.
— Vom merge împreună la Charman's Green, adăugă Poirot. Dumneata te duci la negustorul de peşte, iar eu la poliţie. Ne ia doar jumătate de oră de la Baker Street.
Când a sosit la destinaţie, fu întâmpinat cu surprindere de inspectorul Sims.

— O, dar ce repede lucraţi. Am vorbit la telefon doar cu o oră în urmă.

— Aş vrea să vă rog ceva, să-mi permiteţi s-o văd pe Katrina…, cum îi mai zice?

— Katrina Rieger. Da, nu cred că există vreo obiecţie la asta.

Katrina arăta şi mai palidă şi mai posomorâtă decât înainte. Poirot îi vorbi cu multă blândeţe:

— Domnişoară, vreau să mă credeţi că nu vă sunt duşman. Vreau să-mi spuneţi adevărul.

— Am spus adevărul – ochii îi străluceau sfidător. Tuturor le-am spus adevărul! Dacă bătrâna doamnă a fost otrăvită, nu eu am fost aceea care am otrăvit-o. Totul e o greşeală. Vreţi să mă împiedicaţi să iau banii.

Vocea ei era aspră. Arăta, se gândi el, ca un amărât de şoricel încolţit.

— Vorbiţi-mi despre caşetă, domnişoară, continuă Poirot. Nimeni n-a mai pus mâna pe ea?

— Am mai spus-o, nu? Ele au fost făcute la farmacie în după-amiaza aceea. Le-am adus cu mine în geanta mea, chiar înainte de cină. Am deschis cutia şi i-am dat domnişoarei Barrowby una cu un pahar cu apă.

— Nimeni nu le-a atins în afară de tine?

— Nu.

Un şoricel încolţit, curajos, gândi Poirot.

— Şi domnişoara Barrowby a servit la cină numai ceea ce ni s-a spus? Supă, plăcintă cu peşte, tartă?

— Da.

Un „da” lipsit de speranţă, întunecat, ochi pierduţi care nu vedeau lumina nicăieri. Poirot o bătu pe umăr.

— Fii curajoasă, domnişoară. Mai poate exista libertate… Da, şi bani… O viaţă confortabilă.

Se uită la el bănuitoare.

Când ieşi, Sims îi spuse:

— Nu prea am înţeles ce-ai spus la telefon, ceva în legătură cu faptul că fata ar avea un prieten.

— Are unul. Pe mine! Spuse Hercule Poirot şi ieşi din sediul poliţiei, înainte ca inspectorul să-şi poată reveni.

La ceainăria „Green Cat”, domnişoara Lemon nu şi-a lăsat patronul s-o aştepte. Trecu direct la subiect.

— Numele omului este Rudge, de pe strada principală şi aţi avut perfectă dreptate. Exact o duzină şi jumătate. Am notat ce mi-a spus. Şi-i întinse nota.

— Arr… Era un sunet adânc, prelungit ca mârâitul unei pisici.

Hercule Poirot o luă la sănătoasa spre Rosebank. Cum stătea în grădină şi soarele apunea în spatele său, Mary Delafontaine veni spre el.

— Domnul Poirot? V-aţi întors? Vocea ei părea surprinsă.

— Da, m-am întors. Se opri şi apoi adăugă: Când am venit prima dată aici, madame, nişte rime pentru copii mi-au trecut prin cap:

Doamnă Mary, oare cum se poate, Grădina ce-ţi mai face?

Între cochilii şi capace

Fete drăguţe, toate înşirate.

Numai că nu sunt cochilii oarecare, nu-i aşa, madame? Sunt cochilii de stridii.

Mâna lui arăta spre ceva.

— Mais oui, ştiu! Servitoarea a lăsat cina pregătită. Ea ar jura şi Katrina ar jura că alea au fost tot ce aţi mâncat la masă. Numai dumneata şi soţul dumitale ştiţi că aţi mai adus o duzină şi jumătate de stridii – o mică trataţie pour la bonne tante. Ce uşor să pui stricnină într-o stridie. Se înghite – comme ça! Dar rămân cochiliile – ele nu trebuie să ajungă în găleată. Fata le-ar putea vedea. Aşa că v-aţi gândit să faceţi o margine din ele la un strat de flori. Dar nu erau suficiente, marginea nu-i completă. Efectul e prost, strică simetria unei grădini altfel încântătoare. Acele câteva cochilii de stridii fac o notă discordantă, mi-au displăcut de la prima mea vizită.

Mary Delafontaine spuse:

— Cred că aţi ghicit din scrisoare. Ştiam că vă scrisese, dar nu eram sigură cât de multe vă spusese.

Poirot răspunse evaziv:

— Ştiam cel puţin că era o chestiune de familie. Dacă ar fi fost vorba despre Katrina, n-ar fi avut rost să muşamalizeze lucrurile. Cred că dumneata sau soţul dumitale v-aţi folosit de fondurile domnişoarei Barrowby în avantajul propriu şi ea a descoperit…

Mary Delafontaine recunoscu:

— O făceam de ani de zile, puţin de aici, puţin de dincolo. Niciodată n-am crezut că e destul de deşteaptă să-şi dea seama. Şi-apoi am aflat că trimisese după un detectiv; şi am mai descoperit că-i lăsa banii Katrinei – mica aia creatură mizerabilă!

— Şi aşa stricnina a fost pusă în dormitorul Katrinei? Înţeleg. Vă salvaţi pe dumneavoastră şi pe soţul dumneavoastră de la ceea ce aş putea descoperi şi învinuiţi o copilă inocentă de crimă. N-aveţi milă, madame?

Mary Delafontaine ridică din umeri, ochii ei albaştri, de nu-mă-uita se uitau în cei ai lui Poirot. El îşi reaminti perfecţiunea cu care îşi jucase rolul în prima zi în care venise şi stângăciile soţului ei. O femeie deasupra mediei, dar inumană.

— Milă, întrebă ea, pentru mizerabila aia de şoricioaică intrigantă? Dispreţul ei răsuna răspicat.

Hercule Poirot spuse încet:

— Cred că nu v-au interesat în viaţă decât numai două lucruri. Unul este soţul dumneavoastră.

Îi văzu buzele tremurând.

— Celălalt – grădina.

Se uită roată în jur. Privirea părea să ceară iertare florilor pentru ceea ce făcuse.

SFÂRŞIT